

Lindberghas ir Musų Žuvę Lakunai.

Naujas Klaipėdos Gubernatorius "Birutės" Choru Reikia Rėmėjų. M. Narvidas vel Sužeistas.

Žymus prancūzų laikraštininkas De Torres aprašydamas vėliausį Lindbergho apsilankymą Paryžiuje pareiškė, jog pirmutinis atlantiko nugalėtojas imsis tyrinėti Dariaus ir Girėno žuvimo priežastis. De Torres žodžiais: "Lietuvių lakunų žuvinimas jam ((Lindberghui) ypatingai atrodo keistas ir skaudus. Jeigu patiktų laikraščiams — nebūtų galima išeiti ir išbristi iš šitos misterijos...

Musų du lakunai nukrido toliau negu pats Lingberghas, bet jų likimas buvo visai kitoks.

Klaipėdos valdyne įvyko svarbių permainų. Krašto gubernatorius p. Gyls atsistatė ir jo vieton paskirtas p. Navakas, būvęs piliečių apsaugos departamento direktorius. Ponas Gyls dabar siunčiamas į Belgiją konsulu.

Kiek mums žinoma, šitie pakaitimai įvyko dėl hitlerininkų akcijos Klaipėdoje. Ponas Gyls, matyt, per daug tolerantiškai į juos žiūrėjo, o tie bandė jam atsilyginti įvairiomis provokacijom.

Nelabai seniai Lawrence, Mass. buvo suaukta Sandaros I-mo apskrįcio metinė konferencija, kuriai pirmininkavo p. J. Palaima, o sekretoriavo K. J. Paulauskas.

Smagu pažymėti, jog ši konferencija buvo rimta ir draugiška. Tur but del to, kad kiekvienas jautė ant savo pečių uždėtą atsakomą pareigą prieš Amerikos lietuvių įsivėjimą.

Pradžioje ginčų ir skaldymosi laikai, pasibaigę varžytinės del garbės. Pradedame dirbti vieningai ir nuosirdžiai. Naujas upas ir dvasia pamažu apglobia visą sandarielių šeimyną.

Kuris musų nėra girdėjęs apie Chicagos "Birutės" chorą? Tai įkurta ir išauginta komp. M. Petrausko draugija. Kuomet savitai ar kiek atgal ji turėjo savo šeimynišką vakarėlį Sandaros svetainėje, gražu buvo žiūrėti į "Birutės" narius, jų lietuviškumą ir gražų tikslą.

Bet depresija atsiliepė ir į ją. Senieji rėmėjai pakriko, naujų ne taip lengva gauti. O be paramos idejinė ir meno draugija negali verstis. Mes norėtumėm atkreipti lietuvių visuomenės akį į neatbutiną reikalą palaikyti tą, ką esam per dešimtmečius statę ir auginę.

Poną M. Narvidą, gerą Sandaros rėmėją patiko antra nelaimė. Šiomis dienomis jis tapo sunkiai sužeistas automobilio ir gal išeis kelios savaitės iki jis pasveiks.

Metai atgal jo automobilį buvo sudaužęs juodųjų automobilis ir patį p. Narvidą be sąžinės nugalėtojo ligonbutin. Šį kartą jam grėsė tikra mirtis, bet laiku susigriebimas išgelbėjo gyvastį. Mes linkim p. Narvidui greitai pasveikti ir vėl grįžti į aktinę veikimą.

So. Bostono "Darbininkas" įdėjo ilgą ir dar nebaigtą atsišaukimą: "Bukime ištikimi savo karaliui." Suprantama, čia turima omeny Danguaus karalius, o ne koks nors Urachus ar pan. Kaip visur, taip ir čia gerb. "Darbininkas" ištempia lauk bedievių ir atvaizduoja jį kaip baidyklę, o tikinti—kaipo aniola. Tokie "darbininkai" greičiau tikų vištoms ganyti, bet ne visuomenę auklėti. Kas save giria ir net prie šventųjų plakasi, to nė tik perligas liezuvis, bet greičiau ir sąžinė nerami.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, Located in all Principle Cities of the United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XX

PENKTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 8 D., 1933 M.

No. 45

Zinios iš Lietuvos

VOKISKŲ IR LIETUVISKŲ PINIGŲ "FABRIKAS"

Prieš kurį laiką žemaičių krašte buvo pastebėta netikrų sidabrinų pinigų. Policija pradėjo sekti, kas juos paleidžia į rinką ir šiomis dienomis suėmė jų platintoją Vitkų.

Užtikus pėksakus, buvo jau nesunku surasti ir pačius kaltininkus. Pėdsakai vedė į Pažvėrio kaimą (Šilalės v., Tauragės apskr.) gyventoją Česnos kamara. Padarius kratą, policija "fabriką" rado.

Pats fabrikas nelabai moderniškas. Tai kaladėje įtaisytas presas, kuriuo išspaudžiama tam tikroje masėje gera moneta. Išėmus monetą, susidariusi tuštuma pripildoma cino ir darbas baigtas.

Česna dirbinėjo 2 litų, 5 litų ir vokiškas 5 markių monetas. Jo darbo pinigai mažai kuo skiriasi nuo tikrųjų. "Fabrikantas" atsidūrė kalėjime.

MOTERIS SUSIKIRTO SU KUNIGU BAZNYČIOJE

Taboriškės, Kauno apskrities. Vieną sekmadienį Taboriškės bažnyčios klebonas, užbaigęs pamokslą, įsikirščiavo iki kraštutinumo, pradėjo šaukti, kad jo parapijoje atsiradę bedievių, tamsuolių, neinančių išpažinties, skaitančių bedieviškus laikraščius, o Drulienė ir Ingudavicienė Poderiškių kaimo tai didžiausias kurstytojos visoj parapijoj.

P. Drulienė, budama arti stovyklos, paprašė balso pasiteisinti.

Kunigas sumišo ir tik atsisukęs link altoriaus ir pamatęs ten šveicorių, sušuko: "Išmesk ją lauk!" Bet p. Drulienė pasi-priešinus, ji liko neišmesta.

Šiuo įvykiu labai nepatenkinti parapijiečiai ir renka parašus, kad netaktišką kleboną iškeltų kitur. —Parapijietis.

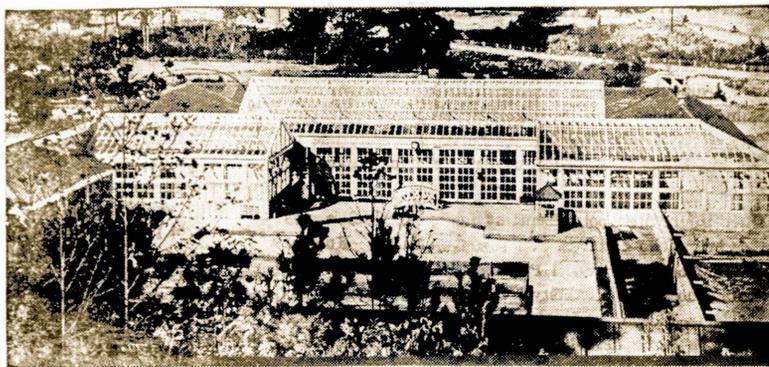
MOKESČIAI MOKYKLŲ STATYBAI

Dauguma Lietuvos pradžios mokyklų telpa nuomuojamose pas ukininkus patalpose. Nuomuojamose patalpos nėra pritaikintos vaikų mokymo ir sveikatos reikalams,—jos per tamsios, per ankštos. Mokyklų statyba dabar yra vienas svarbiausių Lietuvos rūpesčių. Vyriausybė mokyklų statybą skiria lėšų nedaug. Visa tad našta krinta savivaldybėms, kurios pinigų taip pat ne kiek turi.

Esant tačiau mokyklų statybos reikalui labai aktualiam, buvo pasiryžta lėšų kiek daugiau surasti. Panaikinus mokesčius, skirtus išlaikyti žygniams arkliams, kilo mintis uždėti lygiai tokio pat dydžio mokesčius mokyklų statybai.

Šiomis dienomis šį klausimą svarstė ministrų kabinetas ir nutarė leisti savivaldybėms tokį mokesčių imti. Nors šis mokesčius sudarys pagrindinių valstybinių mokesčių tik 5 nuošimčius, tačiau per kurį laiką visgi sudarys žymesnės sumos taip svarbiam mokyklų statybos reikalui. Tai gi, reikia tikėtis, kad po metų kitų Lietuva praturtės keliomis moderniniais įrengtomis mokyklomis.

KUR PREZIDENTAS PRALEIDŽIA SAVO ATOSTOGAS



Paveiksle matosi "Warm Springs" maudynės, kuriose Prezidentas Rooseveltas praleidžia savo atostogas. Šiose maudynėse yra palaikomas vanduo vienodam laipsny žiemą ir vasarą.

LENKŲ OFICIOZAS RAGINA LENKIJĄ PRADĖTI DERYBAS SU LIETUVA

Lenkų oficiozas "Gazeta Polska" dažnai deda savo kauniško korespondento žinias ir srtaipsnius apie Lietuvą. Viename straipsny "Gaz. Pols." korespondentas rašo, kad kiekvienas Lietuvos inteligentas kalbėdamas su lenku paličia Vilniaus klausimą. Korespondento manymu, lietuvių tautos liudėsi turinti žinoti lenkų tauta. Tai yra Lietuvos interesus, todėl viena tauta turinti tiesiog kalbėtis su antra tauta nors ta kalba būtų ir griežta. O ta tautų kalba, tai dip lomatiniai santykiai su Lietuva.

LIETUVOJE LANKYSIS LATVIJOS PREZIDENTAS?

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad Lietuvos Latvijos prekybos derybos yra užbaigtos. Šiandien laukiama atvažiuojant Latvių delegacijos narių, kurie atvažiuoja Kaunan pasirašys prekybos sutartį.

Derybų metu gyvų diskusijų buvo sukėlęs pasienio prekybos klausimas. Lietuva reikalavo išplėsti pasienio gruodų, bulvių ir sėklų prekybą, bet Latvija už tai pareikalavo stiprių kompensatų gumos įvežimo atžvilgiu. Tada Lietuva savo reikalavimus del pasienio prekybos gerokai susiaurino.

Del muitų Lietuva pasiūlė išlyginti juos darant tarpusavę nuolaidą, bet Latvių gumos pramonininkai tokiam pasiulymui pasipriešino: mat, jie bijo Lietuvos kailiošio importo Latvijon. Latviai priešins ir žuvies importui iš Lietuvos.

Pagaliau visais svarbiausiais ir pagrindiniais klausimais yra susitarta ir liko dar išsiaiškinti vienas kitas smulkus dalykas, kuris bendro susitarimo nepakeis.

"Privilegiuotų" prekių sąrašą pavykę taip išplėsti, kad metinė prekybos apyvarta sieksianti 4 milijonų litų.

Sutartis numatyta, kad Latvija importuos Lietuvon: strimelės (žuvelės), tabaką, silkes, cukrų, miško medžiagą, stiklą, plytas, kalkes etc. o Lietuva Latvijon: kiaušinius, arklius, cibulius, daržoves, uogas, naminius paukščius ir kt.

Sutartis busiantis pasirašyta ryt arba poryt, o vėliausia šios savaitės pabaigoj.

Kartu su tuo girdėti balsų, kad Latvijos prezidento esąs galimas vizitas Lietuvon. Šis vizitas būtų žingsnis į Latvijos Lietuvos susiartinimą turint prieš akis bendrus pavojus Lietuvos

Pavergtas Vilnius

VILNIJON ATEINA BADAS

Nėra kas rupinasi okupuotos Lietuvos kaimiečiais.

"Gazeta Warszaawska" pirmame savo puslapyje įdėjo ariarmuojantį savo specialaus korespondento Vilniuje pranešimą "bado smėklą kresų kaime." Esą, Vilniuje paskutiniu laiku pasireiškęs labai nuostabus ir labai neraminąs reiškinys. Vilniaus prekyvietėse pritruko bulvių, o ryšium su tuo smarkiai pakilo bulvių kainos. Pasirodo, kad Vilniaus krašto miesteliuose bulvių kainos yra dar aukštesnės. Ne gana to, ten parduodamos ne vietinės, bet atvežtinės bulvės. Tas reiškinys kelia itin liudnų refleksijų, kadangi bulvių stoka pranašauja nepaprastai sunkią žiemą, kuri su savimi atves į šiaudinę kaimiečių pastotę baisų svečiā—badą. Bulvių ir kitų produktų stoka išaiškina nepaprastai nepavykusių derliaus nuvalymu.

Je i Vilniaus kaimietis, toliau rašo "Gazetos Warszaowsko" korespondentas, turėtų ką paroduoti, tai jis galėtų žiaip taip apsirupinti žiemai, bet, deja, viską, ką turėjo parduoti, jis jau pardavė.

Viską suėdė mokesčiai, ir maišto atsargai sudaryti nieko neliko.

Tiesai reikia pažiuūrėti į akis. Vilniaus krašto laukia tokia pat bado katastrofa, kuri jį jau du kartus ištiko—1928 ir 1929 m. Tada žmonės tiesiog puste puto iš bado, o gyvuliai buvo šeriami iš stogų plėšiamais šiaudais. Į mokyklas vaikai atsinešdavo su savimi iš medžių žiėvii ir kitų panašių dalykų iškeptus paplotelius. Tada pasikartojo blogiausio vokiečių okupacijos laikai, kada bado iskankinti žmonės tukstanciais mirė šiltinėmis, dizinterija ir tt.

Nors Vilniaus spauda jau seniai šaukte šaukia, niekas nesimania jokios akcijos kraštui padėti. O badas ateina. Jam visuose "kresuose" ne tik duryas atidarytos, bet ir vartai iki galo atkelti. Jau didis laikas pagalvoti apie pašalpos organizavimą, nes kada žmonės pradės iš bado pusti, jau bus per vėlu.

Latvijjos valstybėms. Dabar Latvijoj lankėsi Estijos prezidentas ir Latvija su Estija tampa sąjungininkėms. Pabaltijo valstybių bloke norima matyti ir Lietuvą.

Prezidentų vizitų idėja kelia Latvijjos visuomenės sluokninaiparengti.

VOKIETIJA PER 5 DIENAS GALINTI PASTATYTI 45 DIVIZIJAS

Kaip jau buvo pranešta, prancūzų parlamente prasidėjo dideli debatai del užsienio politikos. Jau kalbėjo trys atstovai, bet dar yra užsirašę kalbėti 11 atstovų. Į tas kalbas atsakys Pol Bonkuras ir Saro. Manoma, kad diskusijos šią savaitę nesibaigs, kadangi šiandien vakare daugelis atstovų išvažiuoja į savo rinkimų apylinkes, kur įvyks paliaubų iškilmės. Vakar kalbėjo atstovai pabrėžė Vokietijos atsiginklavimo pavojų. Ypač padarė didelio įspūdzio nepriklausomo atstovo Mandelio kalba, apie kurią jau buvo pranešta. Papildomai galima pažymėti, kad Mandelis nurodė, jog Vokietija turi beveik nuolatinės kariuomenės du kart tiek, kiek siekia Prancūzijos metropolinė kariuomenė. Be to, jis nurodė, kad nacionalsocialistai kairiame Reino krante pastatę 10 oro uostų, ukriū neturėjo teisės statyti, tačiau prancūzų vyriausybė neprotavo. Mandelio nuomone, Vokietija skiria ginklavimosi reikalams 39% daugiau, kaip Prancūzija. Dabar Vokietija galinti per 5 dienas sumobilizuoti 45 divizijas.

PRANCUZIJA RAGINAMA OKUPUOTI VOKIETIJĄ

Per dabartinius rinkimus atgijusi Vokiečių išdidybė.

Paryžius.—Prancūzų spauda gana pesimistiškai komentuoją vokiečių rinkimus. Ta proga kai kurie laikraščiai prisimena parašą paminklo Rest hondes, kur buvo pasirašytos paliaubos. Parąše pareiškiama, kad "buvo nuagalėta nusikalstama vokiečių imperijos išdidybė." Laikraščiai nurodo, kad vakar vokiečių išdidybė vėl atgijo. Laikraštis "Rempart" tiesiog ragina Prancūziją užimti Vokietiją ir neprileisti prie karo.

PRANCUZIJA PERORGANIZUOS AVIACIJĄ

Paryžius.—Prancūzų parlamentas šią savaitę svarstys prancūzų aviacijos reorganizavimo klausimą. Prancūzų aviacijos ministerija yra parengusi tam tikrą planą, kurio pirmasis tikslas įsteigti tokią aviaciją, kuri, ištikus, būtų tuoj pat pasirengusi veikti. Visa Prancūzija bus padalinta į kelis oro centrus. Tuose centruose bus įsteigtos aviacijos mokyklos: jauniems lakunams mokymosi.

Vokiečių - Lenkų Pasitarimai Pagrobti Lietuvą ir Austriją

PILSUDSKIS TARIASI SU HITLERIU

Užgrobti Lietuvą, kitas Pabaltijo Valstybes ir Austriją.

1933 m. lapkričio 15 d. kancleris Hitleris buvo pasikvietęs Berlyno Lenkijos atstovą p. Lipskį ir turėjo su juo ilgą pasikalbėjimą.

Apie ką tuodu politikai kalbėjosi?

Paryžiaus rimtas dienraštis "Journal des Debats" (1933 XI, 22 d. Nr. 324) gavęs žinių, kad Hitleris yra padaręs Lenkijai du pasiulymu:

1) Vokietijos kancleris norėtų, kad Lenkija būtų pasyviska ir nė kokiū būdu nesipriešintų, jeigu Vokietija turėtų realizuoti Berlyno ir Vienos vyriausybiių sinchronizaciją (Gleichschaltung): toksai Lenkijos susilaukymas, anot Hitlerio, didžiai palengvintų nacionalsocialistų politikos pasiekimą Austrijoje.

Tai vienas Hitlerio pasiulymas. Suprantamiau tariant, Hitleris prašė per p. Lipskį, kad Lenkija nepultų rytų Vokietijos tuo metu, kai kancleris užsiginklavimo pavojų. Ypač padarė didelio įspūdzio nepriklausomo atstovo Mandelio kalba, apie kurią jau buvo pranešta.

2) Antras kanclerio Hitlerio pareiktas noras p. Lipskiui lietuvių Pabaltijii ir ypač Lietuvą. Kancleris prašęs, kad Lenkija leistų jam tinkamu metu lais-

vai siekti taikaus įsikraustymo (penetration pacifique) į tas nuo seniai pasidavusias vokiečių įtakai šalis.

Tai tur but reikia taip suprasti, kad Lenkija nesipriešintų, jei Vokietija ims įvairiais taktikais (be karo) budais kalonizuoti Lietuvą, Latviją, Estiją. (Drang nach Osten amžinas Drang nach Osten).

Suprantama, kad už tokius

Vokietijai pa tarnavimus Hitleris turėtų gana brangiai Lenkijai užmokėt. Bet kaip ir žuo, "Journal des Debats" korespondentas negali pasakyti. Jisai mano, kad tokios Vokietijos ir Lenkijos derybos yra iššauktos Lenkijos įpykimu ant Prancūzių jos už tai, kad ji permažai kreipia dėmesio į Lenkijos reikalus, padariusi su Vokietija Lokarno sutartį ir keturių paktą.

"Journal des Debats" skelbiama žinios yra nuo seniai gana patikimos. Ypači galima, kad dienraščio korespondentas neklysta.

Mes lietuviai, jau ne pirmą kartą girdėdami iš kanclerio Hitlerio ir jojo artimų darbuotojų gerų apetitų ir musų žemę pareiškimų negalime musu oficiozo sugestijoms pasiduoti, jog Vokietijos mums nėra ko bijoti, ir turėtume nors kartą akis pratrinti ir blaiviai pažvelgti, koks rytojus musų laukia. Strauso politika bent pačiam Strausui labai retai duoda gerų rezultatų.

LIETUVOS VISUOMENĖ PAGYBĖ KRAZIŲ DIDVYRIUS

Lapkričio 21 d., sukako 40 m., kai rusų valdžia, su gubernatorium Kligenbergu priešaky, panaikino Krazių vienuolių mergaičių benediktinių vienuolyną ir uždarė jam priklausantią bažnyčią. Tos bažnyčios uždarymo skandalas ir kruvinos skerdynės yra viena iš charakteringiausių rusų vergovės laikų iliustracija. Krazių stovi dešinėj Kražantės upės pusėj. Krazių miestelis labai senas ir minimas senovės raštuose jau bemaž nuo 700 metų. Pirmoji apie Krazius žinia yra iš Lietuvos karaliaus Mindaugo laikų.

1333 metais vokiečių kardininkų ordeno magistras Vinrikis ipuolė į Viduklės, Krazių žemes, ir per aštuonias dienas žudynėmis ir gaisrais viską nuteriojo. Tiktai kai kunigaikštis Vytautas antrą kartą pas kryziūocius pabėgęs, su jų pagelba ėjo kovoti iš savo tėviškę su Jogaila, su Vytautu išvien ėjo ir Krazių atstovai, ir buvo narus kariai.

Ilgą laiką Kraziiai garsėjo ir darė stiprios įtakos į visą žemaitiją. Čia buvo net trys bažnyčios. Rusų valdžia, vadydama nu tautinimo politiką Lietuvoje, panoro iš vienos Krazių bažnyčios padaryti cerkvę ir atimti bažnyčiai priklausanti žemes. Kai vietinis pristavas norėjo tai įvykdyti, kražiškiai pasipriešino. Pasipriešinimo garsas daėjo iki Kauno gubernatoriaus vokiečių kilmės ruso Kligenbergo.

Kligenbergas su kazokų pagelba 1893 metais 21 lapkričio atsirado Krazių miestely. Žmoniu buvo pilna bažnyčia. Ir kai

gubernatorius klastingu būdu norėdamas žmones iš bažnyčios išvesti ir ją uždaryti, to padaryti negalėjo, nes žmonės nepaklausė, jis įsakė, kad klebonas per pamokslą žmonėms įsakytų išeiti. Klebonas nors su sąsaramis ir pranešė kad žmonės valdžios paklaustyti, tačiau bažnyčia nejudėjo nė iš vietos. Tada ipuolė burys kazokų į bažnyčią ir pradėjo nagaikomis, kardais kapoti.

Daug buvo sužeistų, o dar daugiau sumirtų ir nuvarytų į kalėjimus. Taip pat buvo ir nužudytu. Krazių žmėdynėse nukentėjo apie 540 žmoniu. Apie 30 mirė nuo šalčio, nes buvo suvaryti į upelį, 300 įvežti į Sialiuus, Tauragės ir kitus kalėjimus, o likusieji sužeisti ir užmušti.

Skardziu aidu nuaidėjo Krazių skerdynės ne tik rusų, bet ir pasaulio spaudoje. Ypatingai apie tą įvykį rašo anglų spauda. Visi jie gyrė lietuvių drąsą ir prisirišimą prie savo titybos bei tautos.

Kalbama, kad rusų caras, sužinojęs, kad tiek daug lietuvių nukentėjo, išsišaukė tuoliaikini titybos departamento direktorių ir skėlė jam į ausį. Gubernatorių Kligenbergą atšaukė iš Kauno ir iškėlė į Sibirą, kur vis delto jis gavo didesnę guberniją ir medalį.

Šias sukaktuves Lietuvos visuomenė iškilmingai paminėjo. Kultūrinės organizacijos suruošė paskaitas ir išleido didelę ir nuodugnią studiją apie Krazių skerdynes.

Rygos apygardos teismas lapkričio 21 d. nutarė uždaryti socialdemokratų darbininkų sporto organizacijas.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
514 West 33rd Street

Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 26th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:

Suvienytoje Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika. Vyrinausia salies valdžia ir suverenias yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slapti ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gyventojų - vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išėjvijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išėjvijos Jungtinės Valstijos ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veiktimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausias Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės jautinimams tolerantiškumas ir atskirimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių išitikimybė Konstitucijai.

Atsivėngiant j tautos ateitį - pastangos priaugancijąj Lietuvių kartą - jaunuomenę, išaukleti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais - Mes be Vilniaus Nenurimsim.

KAIP ATRODO PO PROHIBICIJOS.

Prohibicija jau mirė. Žmonės dabar gali gerti kas jiems tinka, be baimės ir veidmaniškumo.

Svaiginantis gėrimai, nors gal pakirs ne vieno kojas ir ap-sunkins galvą, bet daugiau nebenuodins mūsų sistemos ir proto.

Prohibicijos galas buvo sutiktas gan džiaugsmingai. Visi jautė, jog prašalintas bereikalingas suvaržymas; jog vėl grįžo atimtoji laisvė. Didesniuose miestuose įvyko net specialės demon-stacijos ir iškilmės pasitikimui ištremtosios degtinės.

Nors niekas dar neįrodė, kad svaiginantis gėrimai yra neatbutini žmogaus sveikatai, bet visi žinom, kad be jų sunku apsieiti. Prievarta "nesudžiovinti" žmonių ir nepriversi jų gerti vandenį ar pieną vietoj alaus. Draudžiamas dalykas, kaip tik daugiau vilioja, ypač jaunimą. Kas turėdavo puskvortę kišenių tas pirmiau buvo populiarus. Mergaitė, kuri atsisakydavo gerti netekdavo draugu.

Dabar gėrimas taps nepaprastu dalyku. Niekas nebesidid-ziuos ir nebeturės prieš ką girtis. Todel ir jaunimas nustos ne-šioti bonkas, o senieji bent numuose nebevaisins savęs ir svečių pačių pagamintu "munšainu."

Nors jau arti savaitės kaip užsibaigė prohibicija, tačiau didelio girtumo nesimato. Tur but del to, kad gėrimų kainos palyginamai labai aukštos. Už seną degtinę tenka mokėti net iki trijų dolerių už puskvortę. Reikia buti turtuoliu, kad išstė-sėti ją įpirkti. Kyla abejonių ar tik degtinės brangumas negrąž-ins senųjų butlegerių, kurie jau buvo pradėję ješkoti kitokios profesijos.

DEL KO BOLSEVIKAI UŽPUOLĖ DR. S. NAIKELĮ.

Daug juoko ir nusistebėjimo sukėlė staigi bolševikų armi-jos ataka ant Dr. S. Naikelio, kuris pastaruoju metu buvo at-sidavęs beveik išimtinai savo profesijai ir šeimynai. Raudonųjų partijos centras šaukia net masinį mitingą protestuoti prieš Dr. S. Naikelį; jų dienraštis pleškina protestus prieš tą Chicagos lietuvių gydytoją, vadinant jį klasių priešu, rasinio šovinizmo sklaidėjų ir pan.

Ką gi tokio nepaprastai blogo jis padarė? Kuomi nusidėjo kominternio lietuvių sekcijai? Tula laiką atgal Dr. S. Naikelis buvo pakviestas bolševikų kalbėti apie sveikatą. Jis aiškino jiems kraujo spaudimą. Su savim buvo pasiėmęs dvi širdis: vieną balto žmogaus kitą - juoduko. Savo paskaitoj jis priminė tų dviejų rasių ypatybes. Girdi, juodieji greičiau apserga lyties ligom, bet už tai turi geresnę uoslę ir atėjęs j bile vieno namus, tuojau suuoštytų, kur yra padvėsus pelė. Išspradžių, klausytojai neatkreipė dėmesį j šituos palyginimus. Priešingai, paskaita jie liko begalo užganėdinti ir pareiškė noro dar kartą užgirsti Dr. Naikelį.

Bet komunistų vadai suuoštę kas buvo pasakyta apie juo-dukus, pakėlė lermą. Pirmiausia jie išbarė savo tikinčiuosius kodėl jie yra tokie kelmai ir nesiorientuoja. Jie turėję vietoj sulauktyti Dr. Naikelį arba bent formaliai pareikšti protestą. Bet didžiausią ugnį jie atkreipė prieš patį prelegentą.

Keisti tie bolševikai. Baltuosius žmones gali įžeisti kiek nori, tik neliesk juodų ir raudonų. Pastarieji neturi jokių silp-nybių ir daktaras kalbėdamas apie juos privalo priskirti vienus ir antrus prie šventųjų grupės. Tiek mūsų komunistai įvertina tiesą ir mokslą.

KALĖDOS IR LABDARYBĖ.

Visi pradėdam kalbėti apie netolimas Kalėdų šventes. Nors nevisiems, bet daugeliui, jos atneš šiek tiek smaugumo ir džiaug-smo. Tie, kurie pernai nedirbo, šiais metais gal jau savo rankomis uždariauja ir šventės bus jiems tikro poilsio momentu.

Kalėdos neįpralėdę but vien pasilinksminimui ar dovanų pirkimui. Tai persiauras ir vienpusiškas šventės supratimas. Mes lietuviai negalim tuom pasitenkinti. Atsimekim savo kai-mynus, draugus, gimines, kurie skursta be skatiko. Šventės bus jiems apgalėstavimo ir kartumo diena, jei kas nors iš pašalies neateis jiems su labdaringa pagalba.

Chicagos sandariečiai rengia porą bazarų, kurių pelnas skiriamas labdarybės tikslams. Šie bazarai reiktų kiek galima daugiau paremti, kad Kalėdos būtų linksmesnės ne tik mums, bet ir daugeliui kitų.

AMERIKOS LENKAI STEBISI SANDARA.

Mūsų laikraštį keletą kartų buvo pažymėta, jog kovoje už Amerikos nepriklausomybę T. Kosciuška ir K. Pulaskis buvo lietuvių kilmės. Tokios pastabos begalo nepatiko lenkų susi-ve-nijimo organui "Dziennik Związkowy," kuris savo editoriale iš-vadino Sandarą bemokslę istorijoje, o visus lietuvius naiviais ir lengvatikiais.

Mes neturėjom noro polemizuoti su lenkų laikraščiais, nes vis vien tas prie nieko neprives. Svarbu buvo štai kas: Kuomet Chicagos lenkai bando išnaudoti Pulaskį savo politiniams tiks-lams ir bando tuo vardu apkrikštyti vieną didžiųjų miesto gat-vių, tai tuli amerikiečiai, vokiečiai ir kiti per spaudą tvirtina, jog Pulaskis yra buvęs lietuvis. Reiškia, kitataučiai gina mūsų interesus ir garbę. Mums nieko kito nelieka, kaip tik ateiti jiems j pagalbą.

Daug mūsų tautiečių yra pasisavinę svetimi del to, kad mes miegojom. Laikas dabar atsimeiti kas lietuviams priklauso.

AR ISSILAIKYS AUKSO VERTES LITAS

Anglams numušus sterlingų svaro ir Amerikos Jungtinėms Valstybėms savo dolerio vertę, kilo tuojau baimės ir del Lietu-vas, kas vertės pastovumo. Lie-tuvos Bankas, kuris leidžia ir saugo lito reikalus, anksčiau ir dabar pakartotinai pareiškė, kad laikysis lito aukso vertę. Nors at-ivros agitacijos per spaudą už lito vertės sumažinimą neveda-ma, bet yra ne mažai žmonių, kurie to norėtų. To laukia pir-miausia visi įsikolinusieji, nes jie tikisi atpigusiu lito lengviau iš skolų išbristi. O yra stipriai įsikolinę daugelis ukininkių j miestuose naujų namų savini-kų. Kurie laiko savo sutauapas piniguose, tiems žinoma, lito ver-tės nustumimas būtų nuostolin-gas. Taigi nuolat tenka girdėti žmones besiginčijant už ir prieš auksovertę litą. Bet svarbiausia priežastis, del kurios vyriausybė yra nusistaciaus laikyti lito aukso standardą tai ta, kad lito nustum-kimas įneštų ermyderį j krašto ekonominį gyvenimą ir galutinai pakirstų žmonėse pasitikėjimą pinigu. Mat, Lietuvos žmonės tikėjo rusų rubliui, o štai žlugo milžiniška carų Rusija, ir jos rubliai neteko jokios vertės; paskiau vokiečių markę galuti-nai nustumko. Šitų dviejų valiūtų žlugimas padarė Lietuvai ir jos gyventojams milžinišką nuos-tolių, apskaitomų milijardais litų. Ir kai 1922 metais spalį mėn. 1 d. pasirodė mažutis kul-tutis lietuviškas litas, jis buvo sutiktas su dideliu nepasitikėji-mu. Tada buvo graibomas ir gaudomas turtingosios bei gal-ingosios Amerikos doleris. Jis turėjo iki paskutinių laikų neribotą pasitikėjimą, nors per de-šimtmetį, nei kiek nesvyruodam-as, ir litas įsigijo pilnas teises. Vis tiktaai, kai šiomet subraškė-jo ir "pinigų karalius," žmonėse dar buvo apie 7-8 milijonai do-lerių. Pradėta skubintis jais nusikratyti, keičiant j litus ar įsigyjant kokį turtą, tačiau vis del to dolerį laikytojai turėjo didokų nuostolių.

Taigi dabar dar litui smukus, jau pinigui nebelyktu jokio pasi-tikėjimo, o tas gali turėti blogų padarinių dar silpni ai išbuo-justamajaus Lietuvos valsty-ekonominiam gyvenimui. Todel tai svarbiausia vyriausybė užsi-spyrusia laiako litą aukso ver-tėje. Tačiau šiais laikais ką nors pranašauti yra neatsargu. Taip ir apie lito tolimesnį likimą ką nors tikro sunku pasakyti.

SO. BOSTON, MASS.

Lapkričio 12 d. Lawrence, Mass. įvyko Sandaros apskričio suvažiavimas. Reikia pastebėti, kad suvažiavimas buvo gana gy-vas, kas parodo Sandariečių dvasios gyvenimą ir pasiryžimą veikti demokratiniiais principais.

Po suvažiavimo vietinė Sandaros 12 kp. surengė puikų ban-kėtą su kalbų, dainų ir muzikos programą. Kalbų programe p. J. J. Urbšas ir Dr. Mikolaitis, pa-darė pastabas del Sandaros griešto nusistatymo Lietuvoje padaryto, perversmo reikale. Nors kalbėtojai darė Sandarie-čiams primetimus del jų griežo nusistatymo, bet nei žodžiu neį-rodė, kad nors kurioj pasaulio valstybėj perversmai būtų buvę girtini ir naudingi šalies gyveni-me. Meksikoj yra buvę desėtkai perversmų, kas ten laimėta? Terorai ir žiaurumai, bei gyven-tojų persekiojimai ir priespau-da! Sandariečiai smerkė ir smerks perversmą todel, kad jie nori, jog Lietuvos žmonės po 500 metų vergijos galėtų gy-venti ir tvarkytis savo valia, bet ne kurio kumšties diriguojami.

SO. BOSTON, MASS.

Lapkričio 24 d. įvyko Sanda-ros 7 kp. susirinkimas. Nūtartta Sandarą Jubilėjaus proga pa-sveikinti su \$25.00 ir išrinkta gera komisija daryti Jubilėji-nius parengimus. Nėra abejonės jog Bostoniečiai šauniai pasiro-
—K. J. Paulauskas.

SANDARIEČIŲ SPECIALIS SUSIRINKIMAS

Sandaros 18 kp. susirinkimas įvyks Subatoj, gruodžio 16 d., 8 val. vakare, pas A. Šimkuną, 3736 E. 153 St., arti Kinsman Rd. Šis susirinkimas turės išrišti klausimą kaslink 18-tos kuo-pos tolimesnio veikimo. Taigi nariai, "Sandaros" skaitytojai ir rėmėjai kviečiamis atsilankyti j šį susirinkimą. Taipgi Centro Valdyba, jeigu randasi kokiu svarbių reikalų, prašome prane-šti, kad tamė susirinkime juos galėtume apsarvstyti.

Taigi dar karta prašau visus susirinkti paskirtu laiku ir virš nurodytoje vietoje.

—S. Cerauka.

Mesinos žvejai sugavo didelę banginę, kuri ant kranto atvedė 60 banginukų, kurių kiekvienas sveria po 2 kilogramus.

LIETUVIŲ KAMBARIO PLANAI - J LIETUVA

Taip. Musų paminklinio kam-bario planai jau įduoti Lietuvos kelio pirmosios stoties viršininkui, p. Balučiui, ir eis tuo keliu tiesiai j Lietuvą, j Kauną.

L. K. Fondo Komiteto net penki nariai, - kurie galėjo va-žiuoti ir nepaisė užsimokėti savo kelionės lėšas, - spalį 30 d. nu-važiavo Washingtonan pas Lie-tuvos atstovą, nuvažiavo ir Pitts-burgho Universiteto tautinių kambarių viršininkę ponia Mit-chell, įteikė jam mūsų busimo kambario planus ir žodžiais iš-dėstė kambario rengimo klau-simus: kas, kaip, kam ir del ko.

Toksai greitas planų įdavimas Lietuvos Pasiuptybei buvo ga-limas del to, kad Ameriokis Lie-tuviai vasaros metu subruzdė ir sudėjo suvirš tunkstancio dole-rių sumą, del kurios reikalingu-mo mes atsišaukėme pereitą pa-vasarį. Ta suma buvo reikalinga del dviejų svarbiausių dalykų: 1) kad lietuviai būtų prie Uni-versiteto valdybos pripažinti kaipo tikrai pasiryžę įkurti savo paminklinį kambarį, 2) kad tuo pačiu laiku būtų galima faktinai pradėt kambario rengimo darbą.

Planų įdavimas Lietuvos at-stovui yra ta oficialė to darbo pradžia. Dabar ir mes žinomsim, ir musų istorija rašys, kad spa-lį 30 d., 1933 m. prasidėjo tiks-rasai darbas. Planams ir paai-kinimams neuėj j Lietuvą, teks Lietuvos artistams meninink-am praleisti kelis mėnesius savo darbams: piešiniams, mo-deliams ir tt., kad musų Kamba-rys būtų išmargintas lietuviš-kaish marginiais ir lietuviškoms spalvomis...

Tuo tarpu mes privalom la-biau ir uoliau sukrusti su savo aukomis; privalome neužmiršti viens kitą pakurstyti prie sukė-limo pilnos sumos, - 5000 dole-rių, - taip, kad be jookių per-traukų kambario rengimas eitų iki pradėti darbo galo.

Iki šiol aukavo daugiausia ne intelektualai. Dabar tai jie pa-sirodys... Be abejo.

Advokatai, išlaimėję savo kli-jento bylą, numuškit kokią de-šimtinę nuo savo piety ir atsiųs-kite Kambario fondan. Daktar-ai, ką dedate j šalį po dolerį nuo recepto L. K. naudai, siųs-kite tuos pinigus dabar. Dentis-tai, netraukit danties be tos minties, kad dalis honoraro rei-kia pasiųsti L. Kambariui. Ku-nigai, redaktorai, leidėjai, ką neišleidot pinigų be reikalo, tik-kėdami, kad reiks remti L. K., dabar nukas duokite L. K. Fon-do Komitetas jums, redaktori-ams, dėkingas už malonų skel-bimą Kambario raštų, bet neat-leidžia jus nuo aukų: priims jas Kambario Fondan.

MATO SALČIAUS KELIONĖ

Nesenai iš kelionės po Aziją grįžo žinomas žurnalistas Matas Šalčius. Kelionėj p. M. Šalčius išbuvo keturius metus ir aplan-kė apie 35 kraštus. Ilgesni laiką p. M. Šalčius buvo apsiostojęs Persijoj, Indijoj, Kinijoj, Olan-dų Indijoj ir Filipinų salose. Jis buvo taip pat Amerikoj ir yra apkeliaavęs bemaž visą pa-saulį.

Grįžęs j Lietuvą p. M. Šalčius surengė mažą parodėlę ir visą eilę paskaitų. Savo kelionės j-spudžius p. Šalčius aprašys kny-goje, kuri išeis ateinančiais me-tais.

Biznieriari, nelaideykite kasdie-ninio pelno procento, skiriamo Kambariui; dabar suruokokite savo ledgerius ir siųskit gražia-sias aukas L. K. fondui.

Visi lietuviai, parupinkite au-kų, aukelių, nuolatos, be užsi-miršimo.

Money orderius ir čekius raš-kykit: LITHUANIAN MEM. ROOM FUND, arba: LIET. KAMBARIO FONDAS, adre-suokit: V. Zamblauskas, 31 Mi-nooka Street, Pittsburgh, (10), pa.

—L.K.F. Spaudos Komisija.

RADIO

Programas, kurį girdėjau per-eitą nedėdienį iš stoties WGES, duodamą pastangomis Progress Furniture Kampanijos, labai man patiko; dainas kurias išpil-dė dubeltavas maišytas kvartet-as po vadovyte Steponaviciaus labai vykusiai išėjo. Na, o mer-gaičių trio su savo pupų daina, tai galėjo visiem patikti. Taipgi labai gražiai išpildė ištrauką iš operetės "Grigutis," Mrs. Biru-tė Rašinskas, ir programo vedė-jas Jonas Romanas pateikė įdo-mių biznio pranešimų ir svarbių įvykių Chicagoj.

RENGIAMAS PUIKUS BAZARAS

Rengia Moterų Piliečių Lyga, Sekmadienį, gruodžio 10 d., Sandaros Svetainėj.

Sekantį sekmadienį Chicagos Lietuvių Moterų Piliečių Lyga rengia puikų bazarą, kurio pel-nas yra skiriamas neturtingoms lietuvių šeimynoms.

Šios organizacijos narės dirba išsijuošę - pačios aukauja ir ko-lektuoja iš kitų. Dovanų jau tu-ri surinkę labai daug ir gerų. Taigi atsilankiusieji lietuviai at-likis du dalyku: turės progą pi-giai įsigyti įvairių daiktų, ypa-tingai rankdarbių ir suteiks pro-gą sušelpiti lietuvių neturtingas šeimas Kalėdų proga. Taigi bu-tų gerai, kad lietuvių visuomenė skaitlingai atsilankytų j šį ba-zarą.

Bazaras įvyksta sekantį sek-madienį, gruodžio 10 dieną, Sandaros svetainėj, 814 W. 33rd St. Pradžia 2-raj val. po pietų. Įžan-ga tik 10c ypatai. —Rep.

Patekus j Marquette Parko koloniją su biznio reikalais, už-ejų apvietauti j seniau buvusią B. Juciaus valgyklą, 6236 So. Western Ave. Tačiau įėjės vidun pastebėjau ką tai nepaprasto. Tuojaus buvau patiktas patar-nautojų su linksma šypsena ant veido, kas darė gerą nuotaiką. Pradėjus teirautis, kur p. Juciaus gavo tokias linksmas p. arnauto jas ir patiriu, kad ši puiki įstai-ga jau naujose rankose, ir jos savininkė yra ponia Alvira Rim-kunienė. Vieta yra gan jauki, patarnavimas mandagus ir val-gis geras. Taigi patartina tos apielinkės ir j ją atsilankiusiems lietuviams apsilankyti šioje lie-tuviškoje įstajoje.

—Rep. B.

PITTSBURGH, PA.

Aviacijos dienos pasekmes.

Pittsburghe, Betties Airporte, aviacijos diena nusisekė vidūti-niškai; žmonių buvo gana gra-žus būrelis ir jeigu nebutų buvę toks šaltas oras, beabejo būtų buvę daug daugiau.

Vakare L.M.D. svetainėj buvo virgi apipilnė, kaip ir airporte. Visur buvo imama įžanga ir to-del tapo surinkta \$282 su cen-tais. Apie iškaščius sužinosime vėliau.

Vakare programas susidėjo iš dainų, muzikos ir kalbų. Dau-giausia darbo padėjo p. J. S. Senulis Šv. Jurgio parap. vargo-nininkas surinkdamas jausmin-gianias dainas, kurias išpildė L. Choras jo paties vadovauja-mas. Kalbėtojais buvo Dr. Bal-trušaitienė, J. Milius, Pittsburgo miesto majoro atstovas, ameri-konas ir pats lakunas p. Janu-sauskas. Iš visų kalbėtojų man geriausia patiko p. Milius, kuris privedė gerą palyginimą apie tė-vų, kuris liepė sunams perlaužti šluotą. Vaikai ką ne darė, bet tos šluotos nulauzti neįstengė. Vėliau liepė atrišti šluotą ir lau-žyt po šakutę, ką jie ir padarė. Tas pritinka ir musų tautai — kur dirbame visi išvieno, ten turime ir pasisekimą. Bet labai gailla, kad musų socialistai to ne-supranta. Tuo pačiu, kada jie plačiau rašo ir kviečia plačiau j

visuomenę dirbti vienybėje, kad pasisektų Antrasis (Janušaus-ko) skridimas, tai jie savo laik-raštį pavertė j neprastaburnių organą. Jos įsteigė savo skiltyse vieną tai "Pittsburgho skyrių." Bet tam skyriuje, vieton teikti žinias apie Pittsburgho lietuvių veikimą; vieton vienyti lietu-vious svarbesniems tautiniams darbams, jie tik sklaidžia neapy-kantą ir ardo lietuvių vienybę. Nejaugi "Naujienos" taip žemia nupuolė žmoniškume? Jeigu jau rašėjai neturi gėdos nei žmoniš-kumo, tai bent laikrašcio leidė-jai turėtų daugiau suprasti ir neleisti kokiems ten karštagal-viams, karjeristams paversti rimtą laikraštį šlamštu. Ypatin-gai dar kuomet tos pačios "N." bando šį tą veikti ir drįsta kvie-ti lietuvius prie bendro darbo. O gal "Naujienu" tokia gudri taktika, ko patys nedrįsta pa-daryti, tai nusamdo šmeižikus ir paveda jiems tą purviną dar-bą atlikti. Gėda, vyrai! Nejaugi nelaidekas jau lietuviškai laikraš-tijai surimtėti ir pradėti ką nors konstruktyvio, vieton gatvinių plevonių. —Tautietis.

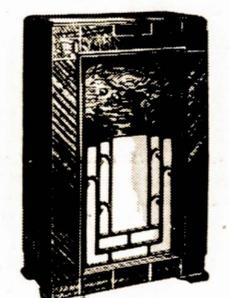
Progress FURNITURE CO.

Krautuvėje

SIULO KALĖDOMS NAUJAUSIUS

RADIOS

UZ MAZIAUSIA KAINA MIESTE!



\$20.00 vertės, nauji Midget Radios po \$ 8.50

\$30 vertės, nauji 5-kių tiubų Radios po \$ 14.95

\$90 vertės, naujausias mados, 8 tiubų Zenith Radios po \$ 49.75

1934 metų mados Crosley Radios \$ 21.00

1934 metų mados Philco Radios \$ 22.50

1934 metų mados, kombinaci-jos radio su gra-mafoniu tik \$ 38.50

Kitokie Radios, desėtkai iš kur pasirinkti, kaina nuo \$9.00 iki \$ 175

Lengvus Išmokėjimai. Didelė Nuolaida už Seną Radio

Pirkite dabar ir taupykite. Didžiausių vertybių krautuvėse.

PROGRESS FURNITURE Co

3222-26 S. Halsted St
Vedėjai: J. Kalėdinskas
J. Romanas

Duodame gražius ir įdomius Lietuviškus radio programas kas Nedėlią, 11 valandą ryto, iš stoties WGES, 1360 kiloc.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių tvarko ir Prižiūri
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

KĄ VALGYTI?

Arba Dietos Įtaka Žmogaus Sveikatai.

Dr. A. PETRIKA.

Jau aukščiau esu minėjęs, kad žmogaus maistas susideda iš sekamų pamatinių medžiagų: angliavandžių, baltymų, riebalų, mineralų, vitaminių ir vandens. Nuodugnesniam dietos išaiškinimui paimsimė kiekvieną tų medžiagų atskirai ir kiek platėliau, detalingiau tai panagrinėsime. Reikia mums sužinoti kalbamųjų medžiagų gerosios ir blogosios pusės, jų fiziologinę įtaką, jų gaminius ir formas, kokiose jie kunui labiausiai pageidaujami.

Angliavandžiai arba skrobylai yra tuo svarbi maisto dalis, kad jie reikalingi energijos tvėrimui ir šilumos palaikymui kune. Šios rūšies maisto kiekvienas daugiausiai suvartoja, nes jo šaltiniai yra gausiausi ir jo daugiausiai kunas reikalauja. Šių dienų labiausiai paskilbę dietikai (maisto specialistai) vis labiau linksta prie didesnės angliavandžių proporcijos, o mažesnės baltymų (proteinų) dalies. Angliavandžių mes randame duonoj, bulvėse, pyraguose, piene, saldiniuose ir kituose krakmoliniuose bei cukriniuose valgiuose. Cukrus itin yra turtingas angliavandžiais. Cukraus Amerikoje bene tik daugiausiai suvartojama, negu kurioj kitoj pasaulio daly, nes čia jįsi prieinamas ekonominiškai ir čion labiausiai išsiplėtojus visokių saldinčių valgių pramonė. Pavyzdžiui, čia labai pigiai galima pirkti visokių saldinčių pyragaičių, kada, sakysim, tokioj Argentinoj jų suvis negalima gauti, o jei ir galima, tai labai brangiai kainuoja. Amerikoje išpuola metam po 105 svarus cukraus kiekvienai ypatai. Žinoma, ne kiekvienas tiek ju suvartoja, bet yra tokių, kurie daugiau jo suvartoja, negu 105 svarus per metus. Tai labai daug, stačiai, perdaug ju suvartojama. Ypačiai baltymų cukraus perdaug vartojama. Jeigu kas mėgia saldius daiktus, gali pasirinkti atitinkamų saldiųjų vaisių, kurių yra pakankamai. Pasalidinimui ko kio nors gėrimo, k. t., kavos, arbatos, kakao ar ko kito, galima vartoti medų ar rudąjį cukrų, kurie yra daug geresni, negu baltasis cukrus, iš kurio išimta mineralai. Duoną taip pat geriau pasirinkti čielų rugių ar čielų kviečių vietoj pikliavotos. Grudo žievukėse—lukštuose yra mineralų ir vitaminių, kurie taip pat reikalingi kunui. Pikliavotoj duonoj to viso nėra. Apskritai kalbant, žmonės perdaug duonos valgę, negu duonos tešla.

Paskilbęs maisto ekspertas, Alfred McCann, tvirtina, kad mes ne perdaug cukraus velgome, bet dar permažai. Jisai sako, kad bėda ne su cukraus perviršiu, bet su abelnu maisto balansu. Jeigu mūs maistas būtų gerai balansuotas kitais žvilgsniais, tai cukrus, kaip energijos šaltinis, nieko nekenktų. Bet kad mūs visas kitas maistas yra begaliniai sugadintas pelnagrobų maisto pramonininkų ir išleptino didžiūmos gyventojų skonio, tai yra labai sunku išlaikyti deramą maisto balansą. Perviršis cukraus tokioj dietoj tik pablogina dalykus, todėl geriau ju vartoti kuomažiausia.

Baltymai arba proteidai tai kita svarbi maisto dalis, reikalinga tvėrimui protoplazmos arba susidėvėjusių kuno celių. Ši maisto dalis itin svarbi augančiam organizmui, nes naujų celių bei audinių tvėryba ten daug spartesniu tempu eina, negu senstantiam organizme. Suvartojęs ar senstantis žmogus gali gyventi daug mažesne proporcija baltymų, o didesne proporcija angliavandžių, negu augantis žmogus. Baltymai tuo svarbi yra medžiaga maistui, kad apart tvėrimo naujų audinių vei celių, jie dar vartojami kaip šilumos ir energijos šaltiniai. Didžiausi baltymų šaltiniai, tai pienas, mėsa (kuda), kiaušiniai, žirniai, šebelbonai, pupos, riešutai ir kitoki vaisiai bei daržovės.

Ne visi baltymai, kaip ir ne visi angliavandžiai, yra kunui lygiai geri. Pavyzdžiui, želatina, kuri padaroma iš sumaltų ir suvirintų sausgyslių bei kaulų—turi daug baltymų, bet jie kunui menka naudą neša. Praktikos pavyzdžiui tai įrodyti galima rasti, kad ir Prancūzų revoliucijos prityrime, kada Paryžiuje, del vokiečių apgulimo ir naminio karo, sąlygos pasidarė tiek blogos, kad mėsos ir kito maisto suvis nebuvo galima gauti. Doktorai puolėsi ieškoti maisto medžiagų ten, kur tik buvo manoma ju gauti. Vietoj mėsos ligojam buvo duodama želatinos, bet pasirodė, kad ji netinka maistui. Tą patį galima pasakyti ir apie tulus kukurūzų (kornų) baltymus, jie yra prastas maistas. Tikrieji, geri baltymai turi savy aštuonioliką "amino" ruskėčių, į kuriuos jie pavirsta virškinimo procese. Kuno celės gali pasiimti sau baltymus tik tai tų "amino" ruskėčių pavidale ir iš jų sau gamintis reikalingas medžiagas. Želatina ir kukurūzų baltymai neturi viso reikiamo skaičiaus tų "amino" ruskėčių. Žinoma, prie kito maisto, galima vartoti ir želatina su kukurūzais, bet jais vienas žmogus negalėtų gyventi, jeigu negautų deramų baltymų iš kitų šaltinių.

Kurie baltymai geresni: ar tie, kuriuose gauname iš mėsos, ar iš augmenų—kol kas sunku pasakyti, nes tuo klausimu eina ginčai tarp maisto ekspertų. Gerų ypatybių, vienok, turi ir vieni ir kiti.

čia, buvusis VVS. pirmininkas, paskirtas išdinknu. Generalis sekretorius Z. Jankauskas, F. Mockus, Kaz. Slyvinas ir Kaz. Valys, išrinkti izdo prižiūrėtojai. Toliau parinkta likos specialii komisija, kuri privalo atsilankyti ir asmeniškai užkviesti visas vietas lietuvių draugijas ir klubus, prisidėti prie VVS. komiteto. Komisijon įeina Z. Jankauskas, Kaz. Slyvinas, J. V. Grinius, Kaz. Valys, M. Mankelevičia, J. Streleckas ir Wm. Litvinas.

A. Tvaranavičia skaitė laišką, prisiųstą Liet. Generalio Konsului p. Žadeikiui, iš New Yorko, reikalu VVS. zenklelių, Vilniaus pasų, vokų platinime. Laiškas maloniai išklašyatas ir priimtas.

Toliau skaityta pasveikinimas VVS. Centro Komiteto "Musų Vilniuje," laidoje No. 139, 10-29-33, visiems skyriams užsieniuose. A. Tvaranavičia, kaip buvusis pirmininkas VVS. komiteto, išdavė smulkų iš visos darbuotės raportą, kuris likos užgirtas ir nutarta paskelbti jį spaudon. Štai jis seka:

RAPORTAS

Vilniui Vaduoti Sąjungos Skyriaus Visotinam Susirinkimui, Lapkričio 26 d., 1933. Philadelphia, Pa.

Gerbiami draugijų atstovai ir pavieni veikėjai:

Išduodant jum šią atskaitą iš musų veikimo, prašau pavelyti man perbėgti šio skyriaus veikimo laikotarpį nuo Birželio 27 d., 1932 m. iki Lapkričio 26 d., 1933 m., tai yra iki šiai dienai. Birželio 27, 1932. Liet. Muzikalėj svetainėj, iniciatyva SLA. 135 kuopos, atstovų A. Tvaranavičio, S. Masicko ir A. Garliausko, sukviestas įvyko pirmas lietuvių draugijų atstovų susirinkimas. Atstovus prisiuntė sekančios draugijos, parapijos bei kuopos: SLA. 135 kp., Liet. Muzikalio Namu B-vė ir DLK. Gedimino Klubas, Šv. Jurgio Liet. pašelpinė draugija, Liet. Ukėšų pašelpinis klubas, Liet. Republikonų pašelp. klubas, LTKB. Šv. Marijos parapija, ALT. Sandaros 42 kuopa, ir pavieniai veikėjai.

Tikslas šio susirinkimo buvo surengti bendrai-didj laukuose išvažiavimą-pikniką, skiriant visą pelną Vilniui Vaduoti reikalams. Nuo virš minėtos dienos faktinai ir prasidėjo piknikui prisirengimo darbas. O kad piknikai padarius kiek įvairesniu p. J. V. Grinio pasekmingesniu p. J. V. Grinio pasiulymu, komitetas ėmėsi darbu parsikviesti piknikan ir musų tautos ritierius-lakunus kapitoną S. Darių ir leit. S. Girėną, garbingai dabar jau mirusius. Rengiamas piknikas, didelis ir pasekmingas, įvyko Rugsėjo 11 d., 1932, Vytauto Parke, Philadelphia, Pa.

Šis piknikas davė įėjų—\$889.30; pikniko išlaidų reikalams išmokėta—\$441.95. Gryno pelno liko—\$447.35. Iš likusio pelno Rugsėjo 21 d., 1932, iš-

siųsta Vilniui Vaduoti Sąjungai, Kaunan, Lietuvon \$400.00. Pinių pasiuntimo lėšos—\$4.00, kapitono S. Dariaus ir lakuno S. Girėno trans-atlantiniams skridimo reikalui pasiųsta—\$25.00. Sykiu išmokėta \$429.00. VVS. komiteto izde liko \$18.35. Laikė pikniko, pirmam lietuvių skridimo reikalui rėmėjų skridymo bilietų parduota sumoje \$246.25. VVS. Komitetas matydamas musų lakunų kilnų ir garbingą pasiryžimą, komitetas ėmėsi ir toliau juos remti.

Vasario 19 d., 1933, Liet. Muzikalėj svetainėj įvyko lakunų naudai balietis, kuris davė įėjų \$158.40. Baliaus reikalams išmokėta \$95.15. Pelno liko \$63.25. Lakunų fandan, Chicagan, pasiųsta \$59.00. Komiteto izde lėšoms palikta—\$4.25.

Gegužio 14, 1933, Vytauto Parke, įvyko Dariaus-Girėno atsisveikinimo piknikas, kuris davė įėjų \$557.95. Surengimui pikniko reikalams išmokėta—\$319.35. Pelno liko \$238.60, kurie darbuotės raportą, kuris likos užgirtas ir nutarta paskelbti jį spaudon. Štai jis seka:

Musų garbingiems didvyriams tragiškai žuvus istoriškøj kelionėj, musų komitetas prisidėjo prie Liet. Muzikalio Namu B-vės ir DLK. Gedimino Klubo, surengti Rugsėjo 10 d., 1933, lakunams gedulingą paminėjimą Rugsėjo 17 d., 1933, Vytauto Parke įvykęs aa. lakunų paminklo statymo reikalu piknikas. Del blogo oro šis išvažiavimas buvo mažas, vienok įėjų turėjo—\$171.45. Išmokėta rengimo reikalams—\$153.03. Pelno liko \$18.42.

Spalių 22, š. m., Vytauto Parke, įvyko Lietuvių Aviacijos Die na antram lietuvių lakunui, — James-Janušauskui. Šis piknikas davė įėjų \$419.16. Surengimui šio išvažiavimo išmokėta \$182.66. Pelno liko \$236.50. Skraidyimo bilietų parduota tą pačią dieną už \$214.22. Aviacijos Die nos reikalams išmokėta \$143.70. Pelno liko \$70.52. Sudėjus Aviacijos ir Pikniko pelną, viso pasidarė \$307.02.

Vos tik pradėjus komitetui darbą Vilniui Vaduoti ir pasigarsinus lietuvių spaudoje, ant greitųjų Liet. Generalis Konsulatas, New Yorke, p. Žadeikis, prisiuntė komiteto vardu 200 Vilniaus "pasų" sumoje \$20.00, 1188 Vilniaus zenklelių, sumoje \$180.40 ir Vilniaus literaturos, sumoje \$20.15, prašydamas paskleisti tarpe philadelphiečių lietuvių.

Kadangi komitetas buvo užimtas svarbiais reikalais, kaip viršui minėta, tad neturėjo progos rengti vajú šių dalykų praplatinimui. Nors ir be vajú, visvien, Vilniaus pasų, zenklelių bei literaturos praplatinta už \$4.05, kurie pasiųsta Liet. Gen. Kon. p. Žadeikiui, New Yorkan. Prie-

to, dar nepersenai, gauta nuo p. Žadeikio, 200 Vilniaus vokų, kurių 100 jau parduota ir pinigai pasiųsta (\$1.00) p. Žadeikiui. Dabar kiek randasi pinigų VVS. komiteto izde.

Pakeičiant į pinigus Vilniaus pasus, zenklelius, vokus ir literaturą, ir sudėjus juos su grynais pinigais, išeina sekančiai: Vilniaus pasai ir zenkleliai \$178.00, Vilniaus literatura — \$18.50, Vilniaus vokai \$1.00, Dariaus-Girėno paminklo fondui — \$18.42, Jaes-Janušausko skridimo fondui — \$307.02 ir VVS. komiteto lėšoms fondui—\$17.75. Viso VVS. skyriaus komiteto izde randasi \$540.69.

Beto, Lietuvos Aero Klubui, Kaune, atsišaukus, reikale aa. Dariaus-Girėno įamžinimui istorišką knygą išleisti, musų komitetui nutarus suteikti visą galimą medžiagą, tuo reikalu rūpinas VVS. komiteto sekretorius, Z. Jankauskas. (Paaiškinimas: Minėta medžiaga sutvarkyta ir pasiųsta Lapkr. 28, 1933, Liet. Aero Klubui, Kaunan).

Tad Gerbiamieji, iš viršuje suminėtu komiteto nuveiktų darbų matote kad komitetas nepasitenkino vien Vilniui Vaduoti reikalams pikniko surengimu, nelikvidavo ju, bet pasliko ir ant toliaus veikiančių, pasivadindamas VILNIUI VADUOTI SAJUNGOS skyrius. Dar toliaus žengiant, musų komitetas pasibriežė tolymesniam veikimui, butent, (a)—skleisti Vilniaus pasus, zenklelius, vokus ir literaturą (b)—Prisidėti statymui musų žuvusių didvyrių aa. Dariaus-Girėno paminklo. (c) — Remti antrąjį lietuvių skridimą per Atlantiką ir (d)—Surinkti emdžiagą ir išleisti Philadelphiajos lietuvių istoriją. Kaip viršui buvo pasakyta,

kad iš Rugsėjo 11, 1932, Vilniui Vaduoti pikniko, komiteto izde liko \$18.35 ir Vasario 18, 1933, \$4.25 kas viso pasidarė \$22.60. Iš tų išmokėta K. Slyvinui \$1.50 ir sekretoriui komiteto \$19.77, tad lieka izde komiteto bėganties reikalams \$1.33.

Baigdamas šį pranešimą iš musų komisijos darbuotės, giiliai dėkuoju susirinkusiems atstovams už atydų išklašymą ir linkiu komitetui geriausių pasekmių tolymesniuose veikimuose.

A. Tvaranavičia, VVS. pirm. ir izd. Raportas susirinkusių atstovų vienbalsiai priimtas, su pagirumu. Apkalbėjus viską šiuo laiku, susirinkimas likos uždarytas.

Z. Jankauskas, VVS. rašt.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 kuopos susirinkimo.

Sekmadienį, gruodžio 3 d., Lietuvių svetainėje įvyko SLA. 352 kp. priešmetinis susirinkimas, kuriame buvo nominuota SLA. Pildomosios Tarybos viršininkai ir renkama kuopos valdyba. Į Pildomąją Tarybą ši kuopa nominavo sekančius žmones:

Ant prezidento—	balsai
Adv. F. Bagočius	40
X. Strumskis	22
J. V. Grinius	7
Ant Vice-pirmininko—	
J. Mažiukna	29
A. Mikalauskas	18
A. S. Trečiokas	12
Raginskas	9
Ant Sekretoriaus—	
M. J. Vinikas	54
Raginskas	16

Ant Izdinko—	
K. Gugis	39
Adv. Lopatto	28
Ant Ido Globejų—	
S. Mockus	43
Dr. A. Zimontas	21
Bučinskas	17
P-lė Mikužiutė	17
Januškevičius	10

Ant Dakto Kvotejo—	
Dr. Stanislovaitis	28
Dr. J. Jonikaitis	21
Dr. Bronušas	17
Nominuota į kiekvieną urėdą buvo labai daug, bet aš čia paduodu tik po tris į ikekvieną urėdą daugiau balsų gavusius. Didesnė pusė visų balsavusių balsų paduota tik už Dr. M. J. Viniką. —F. M-zas.	

Pittsburgh, Pa. MIRĖ P-IOS BENOTAITIENES SUNUS

Pittsburghhe prasidėjo smarkiai švaistytis giltinė, kuri lapk. 15 dieną paikrto J. Dyrą, apie 46 metų amžiaus, ir kuris nesirgo nei dienos ir buvo gan starkingas vyras—svėrė apie 270 svarų. Paliko nuliudime žmoną, sunų ir dukterį.

Lapkr. 26 dieną, po nepasekmingos operacijos ant ausies, pasimirė vienintelis sunus p. p. Benotaičių. Ponia Benotaitienė yra gerai žinoma sandariečių veikėja. Turėjo keturias dukteris ir vieną sunų, kuris jau buvo 21 metų amžiaus. Reikiame draugams Benotaičiams gilios užuojautos. Lapkr. 28 d. pasimirė Adomas Butkus, irgi nesirgęs. Sakoma, išgėręs per klaidą Sloans Liniuotės. Vaikų neturėjo—paliko moterį dideliu nuliudime. —Tautietis.

Sandaros Jubilejinis

BANKETAS

Nedėlio, Sausio-Jan. 14, 1934

MASONIC TEMPLE

Corner 64-th ir Green Streets Chicago, Ill.

Kalbos, Muzikalis Programas ir Vakarienė.

Pradžia 6:30 val. vakare ::—:: Įžanga \$1.00

KOCERTAS

Seredoj, Sausio-Jan. 24d., 1934

Chicagos Lietuvių Auditorijoje

3133 South Halsted Street

Pradžia 7:30 val. vakare ::—:: Įžanga 50, 75 ir \$1.00

Koncerte dalyvauja visos geriausios Chicagos lietuvių muzikalės spēkos; po koncerto—šokiai. Lietuvių plačioji visuomenė kviečiama skaitingai dalyvauti šiuose sandariečių rengimuose

PHILADELPHIA, PA.

Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetas rengia tris žymius pokylus antram lietuvių lakunui James-Janušauskui, finansuoti jo skridimo reikalą, New York - Kaunas, 1934 m.

Lapkričio 26, 1933, Liet. Muzikalėj svet. buvo sušauktas VVS. draugijų atstovų ir pavienių darbuotojų susirinkimas. Šis susirinkimas tarpe kitų reikalų ėmėsi darbo surengti po Naujų Metų tris žymius parengimus ANTRAM LIETUVIŲ SKRIDIMUI PER ATLANTIKĄ—butent (1)—Sausio mėnesį mass-prakalbas, (1)—Kovo mė-

nesy Bankietą ir (3)—Gegužio pabaigoj bei pradžioj Birželio—laukuose Lietuvių Aviacijos die-na, suristą su pikniku. Šie visi ruošiami parengimai ir jų pelnas bus skiriama finansuoti James-Janušausko pasiryžimą baigti AA. Dariaus-Girėno paliktąjį testamentą. Kiekviename parengime bus bandoma turėti ir patį lakuną James-Janušauską. jei tik jam laikas pavelis. Susirašinėjimas su lakunu jau vedama. Tarpe kitų reikalų, žymi permaina padaryta VVS. centro komitete. 1934 metais pirmininku likos išrinktas veteranas vi-suomenės veikėjas p. J. V. Grinius, M. Mankelevičia—vice-pirm., tuo tarpu A. Tvaranavi-

RIMBAS

MĖNESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS

Jo leidėju ir Redaktorium yra buvęs ilgus metus Sandaros Centro Sekretorius ir "Sandaros" Redaktorius K. J. Paulauskas.

Ar matei "Rimbą?" Ar skaitėi kas jamė yra parašyta? Jei ne, tai dėk konvertan 10c su savo antraš ir pasiųsk jam, o jis tuoj pas tave pribus. Prenumerata metams tik \$1.00. Užsi-prenumeruok jį, gausi daug linksmy skaitymų.

"RIMBAS"

256 W. Third St. So. Boston, Mass.

Chicagoje

Sandaros Jubilėjus

Jau šioje vietoje teko prisiminti kelias atvejais apie bušintį "Sandaros" dvidešimtmetinį jubilėjų, kuris bus švenčiamas sausio mėnesyje, 1934. Tačiau čia mes kalbėjome apie chigagiečių rengiamąsi prie banketo, sausio 14 d., Masonic Temple ir koncerto sausio 24 dieną Lietuvių Auditorijoje.

Šiandien mums tenka pasakyti, kad prie šio jubilėjaus rengiasi netik vakarų, bet ir rytų sandariečiai. Ypatinai uoliai rengiamasi Mass. valstijos sandariečių. Pirmasis apskritis, 7-ta. So. Bostono ir 24 Montello kuopos jau paskyrė žymias sumas pinigų pasveikinimams ir išrinko komisijas surengimui įvairių parengimų su turtingais programais.

Neabejojame, kad ir kitų kolonijų sandariečiai nuo Mass. valstijos sandariečių neatsilikis ir iškilmingai atžymės šias dvidešimtmetines sukaktuves.

Sekancioje "Sandaros" laidoje galėsime apie tai parašyti plačiau ir, nors dalinai, pranešti kur kas bus veikiama. Tuom tarpu norime priminti Chicago ir kitų kolonijų lietuviams užsirezervuoti sau vietas "Sandaros" jubilėjiniam kankete—įsigijant iš anksto biletus.

—Rep.

GRABORIUS J. J. BAGDONAS ATIDARĖ NAUJĄ OFFISĄ

Plačiai žinomas lietuvis graborius J. J. Bagdonas, kuris už laiko ofisą 2506 West 63rd St., pastaruoju laiku įsteigė naują ofisą, J. J. Bagdonas & Co. Undertakers, 10734 So. Michigan Ave., Roselande (Chicagoj). Naujame ofise vedėjų bus firmos sekretorius N. Radsy. Kadangi pastaruoju laiku Roselande lietuvių graboriaus nebuvo, tai J. J. Bagdono firma galės aptarnauti Roselandą ir kitas artimas kolonijas, kaip tai West Pullman, So. Chicago ir t. t.

Bagdono firmos abu ofisai yra puikiai įtaisyti ir parankiose vietose. Jis tai turi puikus vargonus, kuriuos jis reikalui esant gali panaudoti savose koplyčiose ir namose.

Jo patarnavimu taipgi niekas nesiskundžia. Užlaikant dvi vietas, jis dar geriau galės patenkinti žmones ir suteiks geresnį patarnavimą. Taigi, jo žodžiais kalbant — liudnoje valandoje kreipkitės į bile vieną ofisą ypatiskai ar per telefoną Republic 3100.

—Rep.

"GENOVAITE"

Stato scenoje V. Stanciko Teatralė Grupė, Sekmadienį, gruodžio 10 d. 1933, Chicago, Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Pradžią 7:00 val. vakare. Įžanga tik 35c ir 50c.

Nedaug lietuvių terasi, kurie nebutų matę vaidinant šį įdomų veikalą. Tukstančiai lietuvių yra jį matę po keletą sykių. Kaip kasdieninė duona, kad niekam nenusibosta, taip ir gražūs vaidinimas nenusibosta. Ir "Genovaitės" vaidinimu niekas nepasitenkina tik vieną sykį matęs. Štai nauja proga pamatyti žavėjančią dramą— "Genovaitę" scenoje.

Todel prašome nepraleisti šios progos. Roles atliks šie pasižymėję artistai: Z. Bajorinaitė, K. Pažarskis, Juozas Poška, Jad. Gricaitė, B. Armoška, J. Žiekaitis, J. Parkauskas, K. Šimkus, L. Parkauskaitė ir P. Kelmutis.

Tarpe aktų griez žavinga akordijonų trio, susidedanti iš: Sereik, Schemett ir Labanausko. Kviečia į minėtą vakarą visus lietuvius,

V. Stanciko Teatralė Grupė.

KEISTUCIO KLIUBAS RENGIA VARGUOLIAMS KONCERTĄ

Sekantį nedėdienį, Chicagoje didžiausias Kliubas—Keistucio Kliubas rengia puikų koncertą Oak Forest pavargėliams. Tuo reikalu daugiausia rūpinosi p. J. J. Bagdonas su klubo valdyba. Programas sutvarkyti ir išpildyti pavesta plačiai žinomam muzikui p. Saboniui ir jojo grupei. Taipgi šio klubo nariai apšiai rengiasi aplankyti virš minėtą pavargėlių prieglaudą ir nuvežti seneliams įvairių dovanėlių. Tai yra gražus ir garbingas darbas ir už tai klubiečius verta pagirti.

Klubo Nauja Valdyba.

Paskutiniame Klubo susirinkime, apart kitų reikalų, tapo išrinkta ir nauja 1934 metams valdyba, į kurią įėjo šios ypatos: Frank Jakavičius pirm.; Steponas Narkis sekr. koresp.; Walter Sharka fin. rašt.; Kaz. Varnis išd., ir Dr. Dundulis dak. kvotėjas. —Rep.

A. ZABUKIENĖS KONCERTAS PUSETINAI PAVYKO

Pereito sekmadienio vakare, Lietuvių Auditorijoje įvyko p. Anelės Zabukienės koncertas, kuris, galima sakyti, pusėtinai pavyko. Žmonių prisirinko virš trijų šimtų; programą įvairus. Poniai Zabukienė asistavo p. St. Rimkus, p-lė Aleksūtė, V. Beliajus, ir daug kitų šokėjų, dainininkų ir tt. Pianu akompanavo p-lė Aldona Briedžiūtė.

Kadangi ponios Zabukienės šis buvo pirmas koncertas, tai ji ir neskupėjo vaišinti savomis dainelėmis ir turii pasakyti, kad jai šį kart gerai ir sekėsi dainuoti ir už tai ji tapo apdovanojama dideliausiais glėbiais gyvų rožių.

Gerai pasirodė ir ponas Rimkus, nors ir nesunku buvo pastebėti jame didelė sloga. Tačiau, kaip pritarięs dainininkas, jis savo užduotį atliko gerai. Jaunosios Birutės (neofialė) šokėjų grupė (p-lės S. ir A. Aleksunaitės, E. Maselskiūtė ir J. Miscikaiciūtė) irgi gerai pašoko. P-lė Josephine Aleksūtė puikiai pašoko, ypač josios kostiumai darė gražaus įspūdžio ir publika ją gausiai apdovanojo aplodismentais. Grupė mergaičių, vadovaujant poniai Zabukienei pateikė ištrauką iš "Karnėvilio Varpai" vaidino ir dainavo gražiai.

Siame koncerte pasirodė ir plačiai garsinamas nekurių žmonių V. Beliajus. Jis išpildė porą numerių—duetas su tula mergaite ir solo. Duetas išėjo neblogai, bet jojo solo "hula-hula" (arabų šokis), tai buvo ne savo vietoje. Mes koncertą suprantame kaip kultūrinio pobūdžio pramogą. Gi p. Beliajus su pliku pilvu ir užsidengęs veidą kraipė savo kuno dalis, kaip kad daro "burlesque" šokėjos. Labai gaila, kad žmogus taip supranta. Tačiau mes jam patartume, kad ateityje panašiuose koncertuose duotų lietuviškai publikai ką nors rimtesnio, vieton gaštumą išaukentių šokių.

Taigi, išskyrus virš paminėtą numerį, programa buvo įvairi ir gera.

—M. Matas.

Paskyrė \$100 Konkursui

Tulas laikas atgal mes pažymėjome, kad atsirado geras tėvinainis, kuris aukštai įvertino didvyrių aa. Kapt. Stepono Dariaus ir Jeit. Stasio Girėno atliktą žygį ir Amerikos lietuvių rupestingumą pastatyti jų garbei paminklą, jis paskyrė \$100.00 tiems arba tam lietuviui dailininkui kuris padarys -nupieš propnuojamam paminklui modelį ir kurį Paminklo Statymo komisija ras tinkamiausiu ir priims. Dabar jau teko patirti, kad p. Charles P. Kal perdavė tą pažadėtąjį šimtą (\$100) Lietuvos Konsulatui Chicagoje su ta pastaba, kad toks konkursas turės but atliktas bėgyj vienu metų laiko, t. y. nevēliau gruodžio 31 d., 1934 metais. Jeigu tas nebutų padaryta bėgyj vienu metų, tuomet p. Kal pasilieka sau teisę virš minėtą sumą pinigų panaudoti bile kokiam kitam tikslui.



ADV. CHARLES P. KAL.

Adv. Charles P. Kal yra vienas iš gerų patrijotų lietuvių ir bile lietuvių tautiniame veikime jis neatsilieka su darbu ir pinigais. Šiam taip svarbiam tikslui jis irgi nepasigailėjo tokios stambios sumos pinigų. Kaip toki lietuviui gerai pažįsta uoliai remia jį jo profesijoje. Ypatinai jis šiandieną, kaip Cook Apskrities prokuroro pagelbininkas, plačiai patarnauja savo tautiečiams įvairiuose reikaluose. Tokių profesionalų mes nedaug turime, bet už tai mums tenka jais pasididijuoti.

PRANEŠIMAS

Prašome visų draugų, rėmėjų ir pritarėjų nerengti parengimus vasario 11 d., 1934 m., o atsilankyti minėtą dieną į Jaunosios Birutės rengiamą Bazarą ir šokius, kurie įvyks Sandaros svet., 814 W. 33rd St., Chicago. Vėliaus pranešime apie tai daugiau.

—Jaunoji Birutė.

IS 36 KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą trečiadienio vakarą įvyko 36-tos kuopos susirinkimas, kuriame, apart kitų reikalų, buvo perrinkta kuopos valdyba ir atliktos nomiancijos į Pildomąją Valdybą.

Rezultatai yra sekiami:

Ant Prezidento:	balsai
Ks. Strumskis	34
F. J. Bagočius	26
St. Gegužis	1
Ant Vice-prezidento:	
A. S. Trečiokas	28
A. Mikalauskas	13
K. Jurgelionis	7
Ant Sekretoriaus:	
Dr. M. J. Vinikas	51
Normantaitė	4
Ant Išdininio	
Adv. K. Gugis	34
Adv. J. Lopatto	18
Ant Izdo Globėjų:	
St. Mockus	50
J. Januškevičius	32
K. Sidabras	11
Mikužiūtė	2

—Rep.

Garsinkitės "SANDAROJE"

LIETUVON PER HAMBURGĄ

Mūsų nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kuriuo metų sezonu.

Į ABU PUSI, NEW YORK - \$173.50 KAUNAS, TREČIA KLASE

Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkelinis susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., Chicago

LAIKAS PASIRINKTI

Kalėdų Dovanas PEOPLES Furniture Co. Krautuvės

PAKOL MAŽOS KAINOS PLATUS PASIRINKIMAS



- \$80.00 Puikūs Parlor Setai po \$39.50
- \$95 Gražiausi miegamų kambarių setai po \$48.00
- \$50.00 Tvirtiausieji padaryti breakfast setai po \$27.50
- \$40.00 vertės gražūs ir tvirti Launing krėslai 22.50
- \$10.00 vertės, gražiausios lempos po \$4.95
- \$5. vertės visokie seklyčiai staliukai \$2.75
- \$95.00 vertės nauji Zenith Radios po \$54.50
- \$75.00 garantuotos drabužių plovyklos po \$39.75
- \$125.00 Naujos Mados Refrigeratoriai po \$69.75
- \$12.00 vertės "smoking" kabinetai po \$6.75

Parduodam ant Lengvų Išmokėjimų.

PEOPLES FURNITURE CO.

Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
4179-85 Archer Ave.
Corner Richmond Street

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas

PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO.

INCORPORATED
Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.
HENRY W. BECKER
Licensed Embalmer
3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Tel. Victory 4088

TEL. REPUBLIC 8340

SENAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

Čia pigesnės kainos, nes daugiau prityrimo. Nežiurint kur gyvenate mūsų ypatingas, ištikimas patarnavimas visuomet priemas už NAUJĄ ZEMESNĖ KAINĄ.

Kiekvienam pagrabui mūsų koplyčia su vargonais dykai. Nuludimo valandoje nepamirškite mūsų pašaukti, REPUBLIC 8340. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

Juozapas Eudeikis ir Tevas

5340 SO. KEDZIE AVENUE
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

GRABORIAI

J. J. Bagdonas
LADOTUVĖMS patarnauja MANDGIAI SIMPATISKAI ir LABAI PIGIAI
Liudnoje valandoje pašaukite:
REPUBLIC 3100
2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius
Graborius ir Balsamuotojas Patarnauja Chicagoje ir apilinkės miestukuose.
Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Kockwell St.
Tel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiame Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pergyvensim šią depresiją ir susilauksim geresnių laikų.

SANDAROS RED. ir ADM.

Pigūs Butas

Padoriam žmogui, kuris prižiūrėtų namą—kreipkitės pas J. J. HERMANAVIČIŲ
814 West 33rd Street

Muzikos Mokytoja

Liet. p-lė Josephine Schultz

Duoda muzikos-Piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir reikalui esant — atvyksta į namus. Dėliai platesnių informacijų kreipkitės ypatiskai arba telefonu:

Miss Josephine Schultz
6738 So. Campbell Av. Chicago
Tel. Hemlock 4550

LIETUVIAI GYDYTOJAI

(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kiauga

DENTISTAS
2420 West Marquette Road
Arti Western Ave.
Valandos:
Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.
Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytai
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytai
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol's

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930
Phone Victory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis DENTISTAS
3252 South Halsted Street
Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Seštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarimą.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonai: Boulevard 5918
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Dr. A. J. Manikas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 5 val. diena ir
Nuo 7 iki 8 val. vak.
3008 West 59th Street